

Aker Solutions

KVÆRNER

Aker BioMarine

HAVFISK

OCEAN YIELD

Memo

Til: Finansdepartementet

Fra: Aker ASA v/Ove Taklo
Aker Solutions ASA v/Njaal Arne Høyland
Kværner ASA v/Jens Even Pedersen
Aker BioMarine AS v/Martin H. Arnholdt
Havfisk ASA v/Eldar Farstad
Ocean Yield ASA v/Eirik Eide

Dato: 24 juni 2013

Emne: Forslag om begrensning av rentefradrag i interessefelleskap

Ref.: 13/1689 SL BBE/KR

Høringsuttalelse – Forslag om begrensning av fradrag for renter i interessefelleskap

1. Innledende kommentarer

Vi viser til departementets høringsnotat av 11. april d.å. med forslag om å begrense fradragsretten for renter i interessefelleskap. I denne uttalelsen presenteres felles synspunkter fra Aker ASA, Aker Solutions ASA, Kværner ASA, Aker BioMarine AS, Havfisk ASA og Ocean Yield ASA («**Selskapene**»).

Sett i lys av den internasjonale utvikling med innføring av rentebegrensningsregler i de fleste av våre naboland, har Selskapene forståelse for at departementet ønsker å innføre begrensninger i fradragsretten for gjeldsrenter. Det kan være arbeidskrevende for myndighetene å måtte angripe finansieringsstrukturer med armlengdeprinsippet og ulovfestet gjennomskjæring. Også for skattyterne kan også være en fordel at det kommer regler som er enklere å forholde seg til. På denne bakgrunn var det ikke uventet at det kom et forslag om å begrense fradragsretten for rentekostnader ved interessefelleskap.

Et godt og balansert regelverk om begrensning i fradragsretten for gjeldsrenter kan videre bidra til å gjøre konkurransesituasjonen bedre for konserner som ikke driver med skatteplanlegging gjennom rentefradrag eller på annen måte utnytter de muligheter som ligger innenfor gjeldende regelverk. Selskapene mener likevel at det forslaget departementet har lagt frem på enkelte punkter er for unyansert, og rammer en god del tilfeller som ikke burde vært omfattet.

Selskapene har det til felles at de har det alt vesentlige av sin finansiering i Norge (norsk konsernselskap er kreditor/konsernbank), og de har således ingen skattemessige fordeler som sådan av finansieringen. På denne bakgrunn burde Selskapene ikke bli rammet av departementets forslag. En vesentlig svakhet ved forslaget er at det ikke er foreslått regler som unntar konserner med slik «norsk» finansiering fra forslaget.

Konsekvensen av at det ikke er foreslått noe slikt unntak kan bli at fradragsretten for renter begrenses uten en korresponderende begrensning av renteinntektene – altså effektivt sett en utilsiktet dobbeltbeskatning. Selskapene mener at departementet burde ha tatt denne problemstillingen mer på alvor og utredet ulike alternativer for å løse dette.

En annen svakhet ved forslaget er at det ikke er samsvar mellom virkeområdet for de foreslåtte rentebegrensingsreglene (minst 50% eie eller kontroll) og reglene om skattekonsern/konsernbidrag (mer enn 90% eie og kontroll). Dette gjør at konserner hvor det er en minoritet på minst 10% i et selskap ikke vil kunne unngå uheldige og utilsiktede utslag av forslaget ved å tilpasse seg gjennom konsernbidrag. Et lignende problem er situasjoner hvor et (heleid) datterselskap blir solgt, og hvor vilkårene for å yte konsernbidrag ved utløpet av året dermed ikke vil være oppfylt. Disse tilfellene kan bli hardt rammet av forslaget om rentebegrensning.

Selskapene savner også en mer grunnleggende analyse av hvor stort behov det er for en rentebegrensingsregel i Norge. I høringsnotatets punkt 2.1 uttales det at flere saker skatteetaten har jobbet med «tyder på at enkelte selskaper utnytter den vide muligheten for rentefradrag i Norge». Videre heter det at «empiriske studier viser at flernasjonale selskaper har lavere skattemessig overskudd enn selskaper som bare opererer i Norge». Det konkluderes med at «muligheter til å redusere overskuddet gjennom rentebetalinger til land med lavere skattesats kan være en av årsakene til dette». Etter Selskapenes syn er departementets konklusjon bygget på et for svakt erfaringsgrunnlag, og tilsier ikke at forslaget skal ramme så bredt som det nå gjør. Det burde i det minste vært gjort forsøk på å beregne hvor stort provenyrtapet ved rentebetalinger til lavskatteland er.

En grunnleggende premiss i høringsnotatet synes også å være at konserners valg mellom å finansiere med gjeld eller egenkapital utelukkende gjøres ut fra skattemessige hensyn. Det reelle bildet er imidlertid ofte langt mer sammensatt, noe som burde vært reflektert i høringsnotatet.

2. Tidspunktet for innføringen av rentebegrensingsregler

Regjeringen oppnevnte 15. mars 2013 et ekspertutvalg under ledelse av administrerende direktør Hans Henrik Scheel i Statistisk Sentralbyrå. En del av utvalgets mandat er å «vurdere mulighetene for flytting av inntekter og fradrag mellom land med sikte på å spare skatt og utrede tiltak som kan beskytte det norske selskapsskattegrunnlaget». Videre skal utvalget «vurdere om forskjellen i skattemessig behandling av gjeld og egenkapital fra utenlandske eiere skaper rom for tilpasninger, og i så fall vurdere tiltak». En mulig begrensning av fradragsretten for konserninterne renter inngår som en naturlig del av de vurderinger skatteutvalget skal gjøre.

Etter Selskapenes syn burde forslag om rentebegrensning avvendet de vurderingene som skatteutvalget skal gjøre. Det er vanskelig å forstå at behovet for en rentebegrensingsregel er så prekært at den må innføres allerede nå (fra inntektsåret 2014).

I mange av de øvrige landene som har innført rentebegrensingsregler, har dette vært kombinert med skattelettelser, og det burde også vært vurdert her. I etterkant av utsendelsen av høringsnotatet har det riktignok blitt varslet en reduksjon i selskapsskattesatsen med ett prosentpoeng, noe som isolert sett er positivt for Selskapene.

3. Valg av hovedmodell – innføring av «sikkerhetsventil»

Selskapene mener den hovedmodell departementet har falt ned på er en uheldig modell som vil ramme langt flere skattytere enn det formålet med begrensingsreglene tilsier. Hensynet til å få en modell som er enkel å praktisere for skattemyndighetene synes å ha vært dominerende ved utformingen av forslaget. Slik Selskapene ser det, burde departementet lagt mer arbeid i å vurdere ulike modeller for rentebegrensning.

Departementet burde for eksempel brukt mer tid på å vurdere innføring av *kildeskatt på renter*. I høringsnotatet er dette bare kort kommentert i avsnitt 3.2.3, hvor det heter at gjennomføring av kildebeskatning av renter til utlandet ikke vil kunne avhjelpe problemene med renter betalt i utlandet som følge av at Norge har inngått en rekke skatteavtaler der adgangen til å ilegge kildeskatt på renter enten er avskåret eller begrenset. Realiteten er vel imidlertid at Norge har inngått svært få (om noen) skatteavtaler med lavskatteland som typisk reiser de problemer som beskrives i høringsnotatet.

Hvis man først skulle falle ned på en EBITDA-modell, burde den i alle fall vært kombinert med regel om egenkapitalgrad som i de finske og tyske reglene. Slik forslaget nå lyder, er det etter Selskapenes syn for lite treffsikkert.

Den vesentligste svakheten ved forslaget er som nevnt at det også rammer strukturer hvor den interne kreditor er hjemmehørende i Norge (eller et annet høyskatteland), typisk ved at konsernets morselskap fungerer som konsernbank. I disse tilfellene blir det ingen «uthuling av selskapsskattegrunlaget» og det kan heller ikke karakteriseres som «skatteplanlegging ved hjelp av rentefradrag», jf. departementets innledende kommentarer i punkt 5.1. Når disse hovedhensynene bak forslaget ikke slår til, er det vanskelig å se begrunnelsen for at forslaget skal ramme slike tilfeller.

Selskapene mener derfor at det bør innarbeides unntak fra begrensingsreglene for å avhjelpe denne svakheten. Flere alternativer kan her vurderes nærmere:

- Et generelt unntak fra reglene dersom rentene hos kreditor beskattes med en viss minstesats, altså tilsvarende den 10%-regel som gjelder i Sverige. Man behøver ikke nødvendigvis å legge seg på en så vidt lav sats som man har valgt i Sverige, hovedpoenget er at unngå at rentefradrag begrenses i situasjoner der det ikke foreligger noe motiv om å uthule det norske skattegrunlaget.
- En mer nyansert modell er å la prosentsatsen som kreditor beskattes med være avgjørende for fradragsretten (fradragsbegrensningen). En mulig regel kan for eksempel utformes slik at hvis kreditor ikke beskattes for renteinntekten, blir det full rentebegrensning i tråd med departementets forslag. Skattlegges kreditor med 28% eller mer blir det ingen begrensning i fradragsretten, og hvis kreditor beskattes med en annen sats, blir det forholdsmessig fradrag (for eksempel gir 14% beskatning hos kreditor halv avkortning i tråd med departementets forslag). Dette blir økonomisk sett en mer korrekt modell, selv om den blir noe mer arbeidskrevende å håndtere.
- Et tredje alternativ er å avskjære fradragsrett i de tilfeller hvor kreditor er hjemmehørende i et lavskatteland, jf. definisjonen i skatteloven § 10-63. Dette er en innarbeidet definisjon som er godt kjent for både skattytere og skattemyndigheter, og vil bidra til å oppnå et hovedformål med departementets forslag, dvs å begrense fradragsrett for renter som betales til konsernselskap i land med lavere skattesats. For å sikre at en slik regel ikke blir EØS-stridig, bør den antagelig kun gjelde for rente som betales til kreditor hjemmehørende i lavskatteland utenfor EØS og til kreditor som ikke er reelt etablert innenfor EØS. En slik avgrensning av reglens virkeområde vil ikke utgjøre noen

vesentlig begrensning, da de problemene som beskrives i høringsnotatet i hovedsak antas å gjelde lavskatteland utenfor EØS.

Selskapene mener på denne bakgrunn at det må innarbeides unntak fra rentebegrensningsreglene for å skjerme konserner som har sin finansiering i Norge eller et annet høyskatteland. Det er en vesentlig svakhet ved departementets forslag at slike unntak ikke er utredet grundigere.

4. Hvilke skattytere rentebegrensningsreglene skal gjelde for

Når det gjelder hvilke typer lån som skal være omfattet av begrensningsreglene, mener Selskapene som nevnt at begrensningsreglene ikke bør gjelde for lån yttet av *norske långivere*, og heller ikke långivere hjemmehørende i andre land som ikke kan karakteriseres som lavskatteland (alternativt hjemmehørende i et land hvor de beskattes med en tilstrekkelig høy sats, jf. det svenske regelverket). Vi viser til kommentarene i avsnitt 3 ovenfor.

Selv om den rentebegrensningsmodell departementet har foreslått i høringsnotatet bygger på at hvert selskap (hver skattyter) skal behandles for seg, fører konsernbidragsordningen til at konserner i noen grad likestilles med enkeltstående skattytere. Dette skjer ved at skattemessig overskudd i et konsernselskap overføres til et annet selskap i samme konsern med rentefradrag, og dermed bidrar til at fradragrammen (skattemessig EBITDA) øker i det rentebetalende selskapet. Departementet erkjenner imidlertid i høringsnotatets avsnitt 5.3.1 at det kan forekomme at et konsern kommer dårligere ut etter rentebegrensningsreglene enn virksomheter organisert som ett selskap.

Med dette som bakgrunn er det etter Selskapenes oppfatning uheldig at det ikke er foreslått å være samsvar mellom terskelen for eierskap/kontroll for hhv rentebegrensningsreglene og konsernbidragsreglene. I følge forslaget skal det være tilstrekkelig for å være omfattet av rentebegrensningsreglene at det foreligger minst 50% eie eller kontroll, mens reglene om skattekonsern/konsernbidrag oppstiller krav om mer enn 90% eie og kontroll. Det foreslåtte nivået for eierskap/kontroll etter de nye reglene er dermed lagt under kravene for å være *selskapsrettslig konsern*, og (langt) under kravet for å være et *skattekonsern* (med mulighet for å gi skatteutjevrende konsernbidrag). Det foreslåtte regelverket vil dermed ramme mange selskaper/konserner hvor det ikke vil være mulig å avbøte de uheldige utslagene gjennom skatteutjevrende konsernbidrag (konserner hvor det er minoriteter på 10% eller mer). Etter Selskapenes oppfatning er dette uheldig, og forslaget bør derfor endres slik at anvendelsesområdet for rentebegrensningsreglene og konsernbidragsreglene blir det samme. Hvis departementet da mener at for få selskaper vil bli omfattet av rentebegrensningsreglene (med andre ord at det vil bli for enkelt å «planlegge» seg ut av disse reglene) bør det utredes om utjevning mellom selskaper som omfattes av rentebegrensningsreglene i stedet for å skje gjennom konsernbidrag, kan skje ved overføring av ubenyttet fradagsramme/rentefradrag.

Likeledes mener Selskapene at det er uheldig at det heller ikke er foreslått samsvar mellom tidspunktene for når vurderingen skal skje etter rentebegrensningsreglene og konsernbidragsreglene. Etter høringsforslaget er det tilstrekkelig at kravet om eie eller kontroll har vært oppfylt *en gang i løpet av inntektsåret*, mens konsernbidragsreglene stiller krav om at eie og kontroll må foreligge ved *utløpet av inntektsåret*. Dette fører til at konsernbidragsreglene i en del tilfeller (blant annet i salgssituasjoner) ikke vil kunne benyttes for å avhjelpe manglende skattemessig EBITDA/beregningsgrunnlag. Vi viser til våre kommentarer innledningsvis. Dette bør endres slik at også vurderingen av om vilkårene for å anvende rentebegrensningsreglene er oppfylt skal skje ved utgangen av året. De mulige tilpasningsmuligheter dette gir (og som er berørt på side

28 i høringsnotatet) for eksempel gjennom nedslag mot slutten av året, må antas å være helt marginale. I den grad eierandelen økes igjen rett over nyttår, vil det kunne være aktuelt med gjennomskjæring.

5. Fremføring av renter som ikke er fradragsberettiget som følge av rentebegrensingsreglene

Det foreslås at renter som ikke kommer til fradrag som følge av begrensingsreglene skal kunne fremføres til senere inntektsår, men bare i fem år. I høringsnotatet side 30 heter det at formålet med denne fremføringsadgangen er «å bedre mulighetene for rentefradrag i virksomheter der resultatene varierer over tid, og ikke å sikre full fradragsføring av høye rentekostnader i alle tilfeller». Videre heter det at ubegrenset fremføringsadgang kan gjøre mulighetene for skatteplanlegging med rentefradrag større.

Etter Selskapenes oppfatning bør fremføringsretten ikke være tidsbegrenset. Dersom et konsern ikke har fått fullt fradrag for gjeldsrenter, for eksempel som følge av underskudd i en lengre periode, kan vi ikke se tungtveiende grunner til at fremføringsretten for avskåret rentefradrag skal være begrenset til fem år. Til sammenligning er fremføringsretten for underskudd ikke tidsbegrenset, uten at dette har medført store kontrollproblemer hos skattemyndighetene. Selskapene antar derfor at det heller ikke vil være stor administrative komplikasjoner ved å tillate ubegrenset fremføringsrett av rentefradrag etter rentebegrensingsreglene.

I høringsnotatet er det anført at ubegrenset fremføringsadgang kan gjøre mulighetene for skatteplanlegging med rentefradrag større fremstår. Denne påstanden synes imidlertid å være svakt begrunnet.

6. Andre forhold

I høringsnotatet legger departementet til grunn at «forslaget ikke har vesentlige konsekvenser for selskaper som ikke driver skatteplanlegging gjennom rentefradrag». Dette er en underdrivelse av de negative virkningene forslaget kan få, selv for konserner som ikke betaler rente til lavskatteland. Selv om en god del av de negative konsekvensene av forslaget kan unngås gjennom nøye planlegging, er det grunn til å reise spørsmål om det er hensiktsmessig bruk av ressurser.

Selskapene jobber hver for seg fremdeles med å få oversikt over hvordan forslaget om rentebegrensning vil slå ut. Strukturen med norsk konsernspiss som «konsernbank» og med betydelige interne rentekostnader i andre selskaper i konsernet skaper klare utfordringer, og gjør at planlegging av konsernbidragskabalens blir mer krevende. Det kan også bli nødvendig å konvertere konsernintern gjeld til egenkapital for å unngå at rentefradrag blir avskåret, selv om andre hensyn skulle tilsi at kapitalen fortsatte å være gjeld.

For selskaper hvor konsernbanken er hjemmehørende i Norge, og hvor valget mellom gjeld og egenkapital derfor er foretatt på bakgrunn av andre faktorer enn skatt, er det uheldig at man blir «tvunget» til å foreta slike grep utelukkende for å bevare skattemessig fradrag for konserninterne renter.

* * *

Aker Solutions

KVÆRNER

Aker BioMarine

HAVFISK

OCEAN YIELD

Aker ASA
Ove Taklo, økonomidirektør
ove.taklo@akerasa.com

Kværner ASA
Jens Even Pedersen, Vice President Tax
jens.even.pedersen@kvaerner.com

Havfisk ASA
Eldar Farstad, finansdirektør
eldar.farstad@havfisk.no

Aker Solutions ASA
Njaal Arne Høyland, Head of Tax
njaal.arne.hoyland@akersolutions.com

Aker BioMarine AS
Martin H. Arnholdt, økonomisjef
martin.arnholdt@akerbiomarine.com

Ocean Yield ASA
Eirik Elde, finansdirektør
eirik.eide@oceanyield.no